

Ἡ Λουΐζα Μερεφὸν ἀνεσκήρτησε πλειστάκις διότι αὐτὴ ἦτον ἡ ἀγνωστος τεχνήτρια, ἥς ἡ υἱικὴ ἀρσιώσις ἐτεχνούργει τὰς ἀνθοδέσμας καὶ τὰ στέμματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἡ Εὐα δὲν ἔπαυεν ἀγοράζουσα.

Δεύτερον ἤδη ἐπὶ ζωῆς της, ἡ Λουΐζα εἰσῆρχετο εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς κομίσσης Κ. Πεϋρόλ, προυσιασθεῖσα τὸν παρελθόντα χειμῶνα ὑπὸ τινος φίλης τῆς κομίσσης. Εἶναι θυγάτηρ εὐγενῶν, διακεκριμένην ἔχουσα ἀνατροφήν, ἀλλὰ μόνον ἐστερημένη περιουσίας.

Εἰς τὴν μόνον ταύτην συναναστροφὴν, εἰς ἣν παρευρέθη, εἶδε μετὰ χαρᾶς ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Εὐας ἐν τῶν ἀριστουργημάτων της.

Ἀλλ' ἤδη πόσον διάφοροι ἦσαν αἱ ἐντυπώσεις της! Ἐκαστον βέλος τῆς Κλαρίσσης ἐπλήγονον αὐτῇ· τὰ μειδιάματα τῶν ἄλλων κορασιῶν ἀπετέλουν τὴν βάσανόν της, καὶ ὅτε ἡ Λεονόρα, τῆς ὁποίας αἱ καλοκάγαθοι πρκατηρήσεις παρηγόρουν αὐτὴν κατὰ τι, ἐπρόφερον ἀθῶως τὴν λέξιν τῆς ἀγαθοεργίας, ἡ Λουΐζα ὠχρίασεν, ὡς νὰ ἐταπείνωσαν αὐτὴν. Ἡ ἀλχιζονεὶα ἔφερεν εἰς τὰ ὄμματά της δύο δάκρυα, ἅτινα ἀπέτεγγε πάραυτα ἡ ὀργή.

— Ἡ Εὐα μὲ ἐλεεῖ τυχόν . . . ἐσκέφθη ὀργίλως πῶς, λαμβάνομεν τάχα παρ' αὐτῆς ὑποκεκρυμμένην ἐλεημοσύνην· καὶ ὁ Γάστων Καστελέτος ἠθέτησεν ὅλας τὰς ὑποσχέσεις του!

Τοῦτο ἦν, πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσωμεν, τὸ πρῶτον κίνημα τῆς Λουΐζης Μερεφόν· Ἡ ἀλαζονία καθίστα αὐτὴν ἀχάριστον καὶ ἀδικόν! Οἱμοί! ὅσα καὶ ἂν λέγωσι, αἱ πρῶται ὁρμαὶ δὲν εἶναι πάντοτε αἱ ἄρισταί· παρὰ τῇ ἀσθενῇ φύσει μας. Ἄλλως τε, λυπηρὰ τις ὑποψία νύξανε τὴν ἀγανάκτησιν τῆς νεάνιδος.

Ὁ Γάστων, ἀνεψιὸς τῆς Κυρίας Καστελέτου, παιδαγωγοῦ ἱτῆς Εὐας, εἰσαχθεὶς εἰς τὴν οἰογένειαν τῶν Μερεφόν, ἀπεκάλυψεν ἄρα, ἀπὸ ὑπέρμετρον ζῆλον, τὸ μυστικὸν δυστυχίας, ἣν γενναίως ἀπέκρυπτον πρὸ τετραετίας; Καὶ αὐτοῦ τοῦ Γάστωνος ἡ χρηματικὴ κατὰστασις ἦτο λίαν μετρία. Ἐξῆ μὲν ἐντίμως, ἀλλ' ἀπολαύων μετριώτατα ἐκ τῆς θέσεώς του. Ἡ οἰογένεια τοῦ Μερεφόν ἐδέχθη αὐτὸν μετ' εὐγενοῦς ἀπλότητος, οἱ δὲ τρόποι αὐτοῦ, ἡ εὐγένεια καὶ ἡ ἀβρότης του, κατέστησαν αὐτὸν ἀγαπητὸν παρ' ὅλη τῇ οἰογενεῖα.

Ἡ Λουΐζα κατὰ τὰς μακρὰς τῆς ἐργασίας της ὥρας, ἀνεπόλει ἄκουσα τὰ ἐράσματα προτερήματα, τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Γάστωνος. Ἐνῶ, μὲ χεῖρα ἐλαφρὰν, ἐψαλλιδιζεν ἡ προσήρμωζεν ἐπὶ τοῦ στελέχους τῶν τὰ πράσινα φύλλα καὶ τὰ λευκὰ ἄνθη τῆς ἰάσμης, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴν ὀνειρώτῃ καὶ περὶ τῆς διακριτικῆς ὅλως προσηλώσεως τοῦ Γάστωνος, καὶ συγχρόνως τὰ δάκτυλα αὐτῆς τὰ λεπτοφυῆ, ἡ φαντασία της, ἡ μᾶλλον ἡ καρδιά της ψυχοδόμουν εὐθραυστόν τι ἔργον ἐκ φύλλων πρασίνων, ὡς ἡ Ἑλπίς, καὶ λευκῶν ἀνθῶν, ὡς ἡ ἀγνότης τοῦ ἔρωτός της. Μία λέξις, ἐν βλέμμα, ἐν μειδιάματι τοῦ Γάστωνος, δείγματά τινα

μερίμνης ὑπὲρ τῶν γηραιῶν γονέων της, γενναία τις λέξις, προφερθεῖσα ἐνθέρμως, συλλεγεῖσα δὲ ἀπληστῶς, ἐβύβιζεν αὐτὴν εἰς πολυώρους καὶ γλυκυτάτας ὀνειροπολήσεις, ὥστε συνεχῶς ἡ κατασκευὴ τοῦ ἄνθους της ἐτελείου πρὶν τῆς ὀνειρώξεώς της.

— Ἐπιθυμεῖ νὰ ἐνώσῃ τὰς προσπάθειάς του εἰς τὰς ἰδικὰς μου διὰ νὰ ἐξαρκέσῃ τὸ γῆρας τῶν γονέων μου! . . . Τί δὲν πράττει ὑπὲρ αὐτῶν ὡς νὰ ἦτο υἱὸς τῶν! — Καὶ τὴν κυριακὴν, πόσον ἀγχίνους ἦτο ἡ καλωσύνη τοῦ Γάστωνος πρὸς τὸν πατέρα μου, ἐνῶ ἡ μήτηρ μου κ' ἐγὼ ὑπῆγάμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ὅτε ἐπεστρέψαμεν, αἱ δεήσεις μας ἐφάνησαν εἰσακουσθεῖσαι· ὁ πατήρ μου ἔπασχεν ὀλιγώτερον καὶ ἀπέδιδε τὴν βελτίωσιν ταύτην εἰς τὰς φροντίδας, εἰς τὴν ἐγκάρδιον εὐθυμίαν, καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Γάστωνος. Θεέ μου! τί νὰ εἶπεν, κατὰ τὴν ἀπουσίαν μας; . . .

Καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Λουΐζης ἐβύβιζετο εἰς γλυκειάς καὶ εὐφροσύνας ὑποθέσεις. Πρόσθετος δὲ ὅτι ὁ Γάστων ἀπῆντησε τὴν Λουΐζαν, πρὸ ἐνὸς ἔτους, εἰς τὸν χορὸν τῆς Κ. Πεϋρόλ. Ἡ νέα τῷ ἔκαμεν ἐντύπωσιν, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐζήτησε καὶ παρουσιάζετο εἰς τὴν οἰογένειαν αὐτῆς ὑπὸ τῆς Κ. Ρουβράν, παλαιᾶς φίλης τῶν γονέων της. Ὁ Γάστων ἦτο ὁ μόνος νέος, ὁ εἰσπληθεὶς εἰς τὴν οἰκειότητα αὐτῶν.

Δὲν παρήλθον δὲ ἑξ μῆνες καὶ ἤλθε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Λουΐζης οἰκίαν.

(Ἐπταὶ τὸ τέλος.)

Κ. Π.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ

(Συνέχεια, ὅρα φυλλάδιον 39)

Ἐπαρόδος εἰς τὸ δρύφρακτον τῶν
δύο κήπων.

Ὁ Κόμης Πρεσβὺ ἐποίησέ τι σημεῖον εἰς τὸν Βαλεντίνον τὸν ἱστάμενον παράμερα ὡσεὶ στωϊκός, καὶ ὁ γηραιὸς ναύτης ἐπλησίασε τὸν κύριόν του.

Τότε δὲ, τὸ ἐπιφανὲν ἐγένετο ἄφαντον εἰς τὸ πέρας τοῦ κήπου.

— Βαλεντίνε, εἶπεν ὁ Κόμης διὰ φωνῆς μετριοπαθοῦς· σὺ εἶσαι ἐξυπνος καθὼς ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι ναυτικοί. Λοιπὸν ἐννοεῖς τίποτε ἀφ' ὅτι βλέπομεν τὴν φειγμὴν αὐτὴν; — Ἐάν ὁ Κ. Κόμης δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἀπ' αὐτὰ ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν ὅτι εἶμαι περισσότερόν του νοήμων. — Διότι δὲν ἔχω ἐντελὲς ψυχρὸν τὸ αἷμα, Βαλεντίνε, τὸ ὁμολογῶ μὲ πολλὴν μου ἐντροπὴν. Ἰπῆρξεν ἐδῶ συνέντευξις· αὐτὸ εἶναι φανερόν· ἐδῶ συνωμίλησαν, κ' ἐγὼ ἤκουσα λέξεις τινὰς ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν· ὁ ἀνὴρ ἐ-

γινεν ἄφαντος ἅμα ἐφάνην ἐγὼ, καὶ τοῦτο ἐπίσης εἶναι ἀναμφίβολον· διατὶ λοιπὸν ἡ γυνὴ δὲν ἔγινε κ' ἐκεῖνη ἄφαντος μαζὶ του· — Αὐτὸ εἶναι πολλὸ σωστὸν, Κύριε Κόμη, διατὶ ἡ... — Ἀνεξήγητον! διότι καὶ ὁ εἷς καὶ ἡ ἄλλη ἤκουσαν τὰ βήματά μας· ἐξεπλάγησαν καὶ ἡ Κόμησσα ἀκολουθεῖ ἡσυχῶς τὸν περίπατόν της καὶ ἐπιδεικνύει ἀκόμη τὴν χάριν της εἰς τοὺς ὀρθαλομύς τῶν μαρτύρων τοῦς ὁποίους δὲν βλέπει, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουν ἂν καὶ ἀόρατοι, καὶ τοῦτο δι' αὐτὴν εἶναι πολὺ πλέον τρομερόν. — Ὁ Κ. Κόμης ἔχει δίκαιον· αὐτὸ εἶναι ἀκατανόητον.

Ὁ δὲ Κ. Πρεσβὺς στηρίζε τὸ μέτωπόν του ἐπὶ τῆς κιγκλίδος ἐσκέπτετο.

Τότε, βίαιος κτύπος σφύρας ἀντήχησεν εἰς τὴν γειτονίαν, καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἡχοῦ ἀνῆγγελε προδῆλως ὅτι ἔκρουε τις τὴν θύραν τοῦ ἀριθμοῦ 19.

Ὁ δὲ Κόμης ἀνῆγειρε νωχελῶς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκύτταξε τὸν Βαλεντίνον δι' ἡθους σπουδαῖόν τι ἐμφαίνοντος.

Ὁ γέρον ὑπηρετὴς ἔθετο τὴν δεξιὰν ἐπὶ τὸ οὖς αὐτοῦ καὶ ἔδειξεν ἐπομένως τὴν οἰκίαν τῆς Κομίσεως.

— Εἶναι μεσάνυχτα! εἶπεν ὁ Κόμης χαμηλῇ τῇ φωνῇ· εἶναι ὀλίγον ἀργὰ δι' ἐπίσκεψιν ἔντιμον! — Αὐτὸ ἐστοχαζόμεν κ' ἐγὼ, εἶπε καὶ ὁ Βαλεντίνος χαλαρὰ τῇ φωνῇ.

Ἡ Κόμης εἶδε τότε τρέχουσιν πρὸς τὴν οἰκίαν ὠκύποδα ὡς δορκὰς τὴν γυναῖκα ἣν ἀνεγνώρισεν ἤδη βεβαιότερον.

Ἡ σιγὴ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἔρημον ἐκεῖνην συνοικίαν, καθίστη τὸ πᾶν ἀκουστόν. Παραθύρον ἠνέωγε πρὸς τὴν ὄψιν τῆς ἀγυῖας καὶ φωνὴ λεπτοχηρῆς διήρθρωσε μὲν ἐρώτησιν βραχείαν.

Ἰσχυρὰ δὲ ἑτέρα ἀπήντησεν.

— Ἀνοίξατε ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου! — Ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου! εἶπεν ὁ Κόμης χωρὶς προσοχῆς εἰς τὴν δύναμιν τοῦ φωνητικοῦ του ὀργάνου. Ἡ Κόμησσα κινδυνεύει! Ἄς λησμονήσωμεν τὸ πᾶν.

— Αὐτὸ ἐπερίμενα κ' ἐγὼ, εἶπεν ὁ Βαλεντίνος.

Ὁ δὲ Κόμης ἐξετάσας τὸ δρύφρακτον καὶ μετρήσας τὸ ὕψος αὐτοῦ εἶπεν.

— Εἰμ' προῦμεν νὰ πηδήσωμεν ἐδῶθεν.

Καὶ ἔρριψε τὸ ξιφὸς του ὑπὲρ τὰς κιγκλίδας.

Εἶτα δὲ στρεφόμενος πρὸς τὸν Βαλεντίνον.

— Ἐκνάλαβε τὴν ναυτικὴν ἐλαστικότητά σου καὶ ἀκολουθεῖ με.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Κόμης ἀνεβρίχθη ἐπὶ τὸν σιδηροὺν φράκτην, ἐστήριξε τὸν ἑνα πόδα εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ὀξυαῖμων λογχῶν, αἵτινες τὸν ἐπέστερον καὶ ἐβρίθη πρὸς τὸ ξίφος αὐτοῦ.

Ἀμέσως δὲ καὶ μὴ βλέπων ἂν τὸν ἡκολούθει ὁ Βαλεντίνος ἐδραμε καὶ διετέθη εἰς λόχον ὑπὲρ τὰ ὕψτερα δένδρα τὰ τὴν οἰκίαν ἐπισκιάζοντα.

— Ὁ Κύριε Κόμης, εἶπεν ὁ Βαλεντίνος, ἔπρεπε νὰ περιμεῖν νὰ περάσω πρῶτος βοηθῶν με μετὰ τὰ χεῖρια καὶ τοὺς ὤμους του. Μολοντοῦτο ἂς δοκιμάσωμεν.

Καὶ ἐπεχείρησεν ὁ Βαλεντίνος τὴν ἀνάβασιν, ἀλλὰ, ἂν καὶ πρεσβύτης ἔτι καὶ ἰσχυρὸς, εἶχεν ὅμως ἀπομάθει τὴν ἐπὶ τῶν ἰστών ἀσκησιν.

— Ἄ! εἶπε, πλήσσω τὸ μέτωπόν, διατὶ ὁ Κ. Κόμης δὲν μ' ἐβοήθησε;

— Λοιπὸν θὰ σὲ βοηθήσω ἐγὼ, εἶπε φωνὴ τις τῆς ἀκοῆς του μὲν ἀπομένη.

Ὁ δὲ Βαλεντίνος ἔστρεψε βραδέως τὴν κεφαλὴν ὡς ἄνθρωπος εἰθισμένος εἰς τὰ ὑπερφυσικά πράγματα, καὶ εἶδεν ἐνώπιόν του τὸν Ἀνδρέαν Χενιέρον.

— Οὔτε λέξιν! Βαλεντίνε οὔτε στιγμὴν μὴ χάνεις! εἶπεν ὁ Χενιέρος, καὶ δὸς μοι τὸν λόγον σου ὡς γέρον στρατιώτης ὅτι θὰ φυλάξης τὸ μυστικὸν τοῦτο. — Σὰς τὸ δοκίζομαι, εἶπεν ὁ Βαλεντίνος, ἐὰν μὲ βοηθήσετε νὰ εὕρω πάλιν τὸν κύριόν μου.

Ὁ Ἀνδρέας ὅστις ἦτον προικισμένος διὰ μεγάλῃς φυσικῆς ἰσχύος ἀνεβρίχθη ἐπὶ τῶν δρυφράκτων, ἀπέσπασε πέντε σιδηρὰς ῥάβδους διαβρώτους ὑπὸ σκωρίας πολυχρονίου, καὶ ἔπειτα ἰστάμενος ἐκεῖ, ἐβοήθησε τὸν Βαλεντίνον εἰς τὴν ἀνάβασίν του καὶ τὸν κατεβίβασεν εἰς τὸν ἕτερον κῆπον κρεμῶν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐραχιδίων του, ὡς ἀπὸ δύο σιδηρῶν κάλων.

— Τώρα, τῷ εἶπεν· ἰδοὺ ἴπαρ τὸ ἐγχειρίδιόν μου, καὶ φύλαξέ το μαζὶ μὲ τὸ μυστικόν μου.

Ὁ δὲ Βαλεντίνος ἀνύψωσε καὶ αὖθις τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν καὶ δυνάσας καὶ δεύτερον ἔλαβε τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν κύριόν του.

Τότε δὲ ἠκούσθη καὶ δεύτερον· ἀνείλατε ἐν ὀνόματι τοῦ Νόμου, καὶ συγχρόνως τὸ ῥόπτρον ἀντήχησε καταρράκτηδόν.

— Φωνὴ τις ἀπήντησε.

— Τώρα!

Καὶ ὀλίγον ὕστερον, ἡ θύρα ἠνέωγε κ' ἐκλείσθη ἀμέσως.

Ὁ Χενιέρος ἐπήδησεν εἰς τὸν κῆπον ἄνευ δισταγμοῦ, καὶ ἀπεφάσιεν ὁριστικῶς νὰ ἐπεμβῇ ἐὰν πάλιν συνδύαιεν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Βεβαίως τῷ ἀπήρσενε λίαν νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὴν τιμὴν γυναικὸς ἐμφανιζόμενος παρ' αὐτῇ ἐν ὥρᾳ τοιαύτῃ· ἀλλ' ὑπάρχουσι περιπέτειαι ἀνώτεραι ἀποκαλείουσαι πᾶσαν σκέψιν.

— Δὲν θὰ φανῶ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, παρὰ μόνον εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην, ἐὰν ἀκούσω κραυγὴν ἀπελπίσεως μιᾶς γυναικὸς.

Ὁ Κόμης Πρεσβὺς καὶ ὁ Βαλεντίνος, κεκρυμμένοι ὑπὸ συστάδα πασχαλιδῶν, ἐκράτουν τὰ ὄμματα προσηλωμένα ἐπὶ τῆς οἰκίας μὲν ἀπεχούσης ἐπὶ πέντε βήματα. Ἦκουσαν ἐν τῇ ἀρχῇ φωνὰς συγκεχυμένας, ἃς ἐπολυπλασίαζεν ἡ ἡχώ τοῦ προδόμου· μετ' ὀλίγον δὲ αἱ θύραι τῶν δωματίων ἀντήχουν ἀνοιγόμεναι καὶ κλειόμεναι ἐν κρότῳ καὶ ἐκφωνήματα σπουδῆς ἠκούοντο ἀπὸ τῶν ἀνεωγμένων παραθύρων. Ἄπαντες δὲ οἱ ἐσωτερικοὶ οὗτοι θόρυβοι ἐπλησίαζον ἤδη καὶ τέλος ἀντήχησαν ἐπὶ τῆς προσγειοῦ αἰθούσης τῆς ἀνεωγμένης πρὸς τὴν

πεδιάδα καὶ εἰς τὴν ἀκοὴν αὐτὴν τοῦ Κόμητος.

— Καὶ λοιπὸν, εἶπε φωνὴ ἀπότομος, διτρυφί-
ζεσαι ὅτι κατοικεῖς μόνη εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν ;
— Μάλιστα, Κύριε, μόνη. — Καὶ ὀνομάζεσαι ;
— Ἀγγελικὴ Βρυνόν. — Εἶσαι ὑπανδρευμένη ;
— Εἶμαι χήρα. — Λοιπὸν σὺ ἐδειξες τὸ πρόσω-
πόν σου ὅταν ὁ Σαβαυδὸς ἐτραγωδοῦσεν ὑποκάτω
εἰς τὰ παράθυρά σου ; — Μάλιστα. — Εἰξεύρομεν
ὅτι ψεύδεσαι ; θὰ μᾶς ἀκολουθήσῃς. — Σὺ ἀκο-
λουθῶ. — ἔχει ὑπόγειον αὐτὴ ἡ οἰκία ; — Μάλι-
στα· θέλετε νὰ τὸ ἰδῆτε, ἔλατε μαζί μου. — Δὲν
εἶναι δὲ κανεὶς τόσον ἀνόητος ὥστε νὰ κρυφθῇ εἰς
τὸ ὑπόγειον . . . ἡ κυρά σου εἶναι εἰς τὸν κῆπον,
διότι δὲν τὴν εὗρομεν ἐδῶ . . . Δὲς με δύο φῶτα
καὶ μὴ σαλεύσῃς ἀπ' ἐδῶ.

Ἐνθ' δὲ ἡ Ἀγγελικὴ παρεσκεύαζε τὰς δάδας, οἱ
δύο ἄνδρες οἱ ἐνεργοῦντες τὴν κατ' οἶκον ἐρευναν
ἐν καιρῷ νυκτός, ἐδειξαν τὴν κεφαλὴν των εἰς τὰ
παράθυρα τῆς προσγείου αἰθούσης καὶ παρετήρουν
ἐν προσοχῇ εἰς τὸν κῆπον.

— Εἶναι μόνον δύο, εἶπεν ὁ Βαλεντίνος εἰς τὸ οὖς
τοῦ Κόμητος. — Ἀλλὰ δὲν λογαριάζεις κ' ἐκείνους
οἱ ὅποιοι ἔμειναν εἰς τὸν δρόμον, ἀπήντησεν ὁ
Κόμης. — Ἄ ! ἀλήθεια ! δὲν ἐστοχάσθην τὸν δρό-
μον. — Ὅπως ἂν ἔχη ἄς πράξωμεν τὸ χρέος μας
ἐδῶ, Βαλεντίνε, καὶ ὁ δρόμος θὰ ἔχη καὶ αὐτὸς τὴν
σειράν του ἐὰν ἔλθῃ ἀνάγκη. Δὲν βλέπεις ὅτι ἡ Κό-
μισσα εἶναι εἰς τὸν περίβολον ; — Νόστιμον ! τὸ
καταλαμβάνω ἐντελώς, Κύριε Κόμη. — Αὐτοὶ οἱ
Κύριοι θὰ κυνηγήσουν μὲ τὰ φῶτα ἁληθινὴ βασι-
λικὴ διασκέδασις. — Μάλιστα, Κύριε Κόμη, ὅμως
ἐλησμόνησαν τὸ δάσος (1). — Εὖγε, Βαλεντίνε·
σὺ βλέπω ἔχεις πνεῦμα. — Ἐ ! Κύριέ μου ! ἐξε-
στράτευσα δύο φορὰς εἰς τὰς μεγάλας Ἰνδίας.
Τῶνόντι ! . . . Ἐ ! λοιπὸν γέροντά μου, πρέπει νὰ
περιμείνωμεν, πρέπει νὰ κτυπήσωμεν ; — Ἄ !
Κύριε Κόμη, μ' ἔρχεται ἐπιθυμία νὰ κυριεύσω
αὐτὴν τὴν οἰκίαν ἐξ ἐφόδου. — Ἀρκεῖ ! ἔρχονται.

Ἡ αὐτὴ φωνή, ἥτις ἠρώτησεν ἤδη τὴν Ἀγγε-
λικὴν ἠκούσθη καὶ πάλιν ὅταν αἱ δύο δάδες ἐ-
φώτισαν.

— Ἀκόμη μίαν ἐρώτησιν· διατὶ μᾶς ἄφησαν
κ' ἐκτυπήσαμεν τρεῖς φορὰς εἰς τὴν θύραν ; —
Διότι μία γυνὴ μοναχὴ εἰς οἰκίαν ἔρημον, ἔχει
δίκαιον νὰ φοβῆται τὴν νύκτα. Ἐπειτα μ' ἔχρειά-
σθη πολλὴ ὥρα νὰ ἐνδυσθῶ. — Ἀποκρίνεται πολὺ
καλὰ, αὐτὴ ἡ καλὴ γυναῖκα ! — Εἰν' εὐκολὸν νὰ
ἀποκρίνεται κανεὶς καλὰ, ὅταν λέγῃ τὴν ἀλήθειαν.
— Καλὰ ! πῆγαινε.

Οἱ δύο ἄνδρες κατέβησαν τὸ πόδιον, ἀλλ' ὅταν
ἀφίχθησαν μέχρι τοῦ πρώτου δένδρου ἀπήντησαν τὸ

(1) Faire le bois ἔχει διπλὴν ἔννοιαν ἐνταῦθα·
φονεύω δάσος καὶ ξυλεύομαι· ὁ Βαλεντίνος ἔννοεῖ
τὴν δευτέραν σημασίαν εἰρωνεύμενος τῆς χυδαίω-
τος τῶν κυνηγῶν· ἐλησμόνησαν ὅτι εἶναι ξυ-
λάδες. Σ. Μ.

ξίφος τοῦ Κόμητος· Πρὸς τοὺς ὅστις εἶπεν αὐτοῖς διὰ
φωνῆς ἡσύχου.

— Μὴ προχωρεῖτε, εἰδὲ μὴ σὰς φανεύω ὀπίσω !
κύριοι ἀνακριταί.

Οἱ ἄνδρες ἀμφοτέρω ἀνεσκίρτησιν ὀπισθοχω-
ροῦντες ἐν πολλῇ τῇ ἐκπλήξει, καὶ ῥίπτοντες τὰς
δάδας ἐγύμνωσαν ἑκάτερος τὴν σπάθην αὐτοῦ.

Ἀκριβῶς δὲ τότε νέος ἀντίπαλος ἐπέσκηψεν ὡς
ὁ κεραυνὸς ὑπὸ τὸ σκότος τῶν δένδρων, καὶ δια-
κινῶν ἐν κύκλῳ ὡς τις ἐξαιρέτως ἐμπειρὸς ἀθλη-
τῆς δίκρανον τοῦ κήπου ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς
δύο ἐξεταστάς, τοὺς ἐδίωξε διὰ μέσου τῶν προσ-
γείων δωματίων τῆς οἰκίας, καὶ πρὸς μεγάλῃν αὐ-
τῶν εὐτυχίαν ἐνρεθείσης τῆς ἐξωτερικῆς θύρας ἀ-
νοικτῆς ἐκ περιπετείας ἀνεξηγήτου, ἐξεπήδησαν
εἰς τὴν ὁδὸν ὅπου ἡ καταδίωξις ἀνεκόπη.

Ὁ δὲ Κόμης Πρὸς τοὺς ἡσθάνθη συγκίνησιν φοβε-
ράν, ἥτις δὲν προήρχετο βεβαίως ἐκ τοῦ κινδύ-
νου ὃν διέτρεξεν. Ἡ σκηνὴ αὕτη διεξήχθη διὰ το-
σαύτης ταχύτητος καὶ ἡ νύξ ἦτον τόσῳ σκοτει-
νῇ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἐλαφρό-
ποδα καὶ τρομερὸν ἐκείνον παλαιστὴν τὸν ἐπιφα-
νέντα οὕτως ἐγκαίρως εἰς βοήθειάν του· ἀλλ' ἡ ἀ-
ρωγὴ αὕτη καθίστατο δι' αὐτὸν ὕβρις αἰματηρά·
διότι χωρὶς νὰ ἰδῇ τὸ πρόσωπον τοῦ δραστηκοῦ
ἐκείνου ἐπικούρου, ὁ Κόμης ἐμάντευσεν ἐραστὴν
καὶ ἠδύνατο μάλιστα τὸν ἀγνώριστον ἐκείνον νὰ
τὸν ὀνομάσῃ. Ἐν τῇ περιστάσει δὲ αὐτῇ τὸ ἀξίω-
μα τοῦ Πρὸς τοὺς « ἔτοιμος εἰς πᾶν » ἔπρεπε νὰ ἀ-
ναστήσῃ τὸν εὐπατρίδην, καὶ νὰ τῷ ἀνακαλέσῃ
τὴν ὅλην ἀξίαν του ἐνώπιον τοῦ ὑπηρετοῦ αὐτοῦ
Βαλεντίνου.

Ἡ δὲ μεταμόρφωσις ἐγένετο ἀμέσως.

— Ἐ ! Βαλεντίνε, εἶπε τιθέμενος ὑπὸ μάλης τὸ
ξίφος, εἶδες ἕνα πονηρὸν, ὅστις πιτίζει τὸ ρα-
βδίον καθὼς οἱ θαυματοποιοὶ τοῦ θεάτρου ; . . .
ἔχεις τινὰ ἰδέαν περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου ;
— Καμμίαν ἰδέαν, Κύριε Κόμη, ἀπεκρίθη καταπί-
νων τὴν ἀναπνοήν του ὁ Βαλεντίνος. — Ἐὰν ἦναι τις
ἐκ τοῦ λαοῦ ἐπιθυμῶ νὰ τὸν ἀνταμείψω δὲν ἀγαπῶ
νὰ μὲ δουλεύουν κατὰ χάριν. — Μάλιστα, εἶπεν
ὁ Βαλεντίνος· νομίζω ὅτι εἶναι τις ἐκ τοῦ λαοῦ . .
ὁ κηπουρὸς τῆς οἰκίας πιθανῶς. — Πιθανῶς ! εἶ-
πεν ὁ Κόμης ὡς ἡχώ. — Μ' ὅλον τὸ σκότος, ἐξη-
κολούθησε λέγων ὁ Βαλεντίνος, εἶδα ὅτι ἦτον μί-
σσηνδυμένος, κ' ἐφάνητο ὅτι τότε ἠγέρθη ἀπὸ τὸν
ὑπνον. — ὦ ! ἐφάνητο ὅτι δὲν εἶχε κοιμηθῇ κα-
θόλου ὁ πονηρὸς . . . Βαλεντίνε, τὰ πάντα εἶναι ἡ-
συχὰ τώρα, ὁ κίνδυνος διὰ τὴν Κόμισσαν ἐπέρασε
τουλάχιστον μέχρι τῆς αὔριου. Κατ' εὐτυχίαν
μεγίστην, κανεὶς δὲν μὲ εἶδεν ἐδῶ. Ἐὰν ἐφαινό-
μην ἡμῖν βέβαιος ὅτι ἐμελλον ν' ἀποβάλω τὸν
καρπὸν ἀποχωρήσεως ἐνὸς ἔτους· ἀλλ' ἐνώπιον
τοῦ κινδύνου δὲν πρέπει τις νὰ συλλογίζεται . . .
Ἐλα, Βαλεντίνε, ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὸ πρῶτον ὀχύ-
ρωμά μας τοῦ ἄλλου κήπου.

Καὶ ὁ ὑπρέτης ἠκολούθησε τὸν κύριόν του μέχρι τῶν δρυφράκτων.

— Εἰξεύρεις, Βαλεντίνε, εἶπεν ὁ Κόμης γελῶν, ὅτι πρὸ ὀλίγου μ' ἐπροξένητες ἀπορίαν ὅτι ἤλθες εἰς βοήθειάν μου; — Λοιπὸν ὁ Κύριος Κόμης ἀμφιβάλλει περὶ τῆς πίστεώς μου; — Ὁχι, Βαλεντίνε, ὅχι δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σου· ἀλλ' εἰμπόρουν βεβαία ν' ἀμφιβάλλω περὶ τῆς εὐκινήσας σου. Διάτανε ἐσκάλωσας εἰς ἐκεῖνας τὰς κιγκλίδας, μετὰ τὴν ἡλικίαν αὐτὴν, ὡς ἂν ἐσκάλωσας εἰς τὸν μέγαν ἱστὸν τῆς Χλωρίδος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Κόμητος Ἐσταίγῃ! — Ἄ!... διότι... Βλέπετε, Κύριε Κόμη... οἱ ναυτικοὶ δὲν ἔχουν ἡλικίαν... καθὼς αἱ Φάλαιναι... ἡ θάλασσα μᾶς ἀλατίζει καὶ δὲν ἀφίνει νὰ γηράσωμεν. — Ἐλα, Βαλεντίνε· πρέπει καὶ πάλιν νὰ ὑπερπηδήσῃς τὰς κιγκλίδας... Ἀλλὰ τώρα εἶναι εὐκολώτερον· εἰξεύρεις τὸν δρόμον... θέλεις νὰ περάσῃς ὁ πρῶτος;

Ὁ δὲ Βαλεντίνος ἐδίστασεν λογιζόμενος ἐπ' ὀλίγον πρὶν ἢ ἀποκρίνεται.

— Ἐ! λοιπὸν ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Κόμης· τί κυττάζεις; — Ἐγὼ; τίποτε, Κύριε Κόμη;... κατὰ ἐσκέπτωμην — Τὶ ἐσκέπτεσο, Βαλεντίνε; — — Θὰ περάσω τὴν νύκτα ἐδῶ... Δὲν εἰξεύρεις κανεὶς τί εἰμπορεῖ ν' ἀκολουθήσῃ ἀκόμη... Καὶ τοῦλάχιστον δὲν θὰ μὲ μέλει διὰ κιγκλίδας, θὰ ἦμαι ἔτοιμος ἂν τύχῃ νέα τις προσβολή. — Καὶ νομίζεις ὅτι θὰ σ' ἀφήσω μοναχὸν ἐδῶ, Βαλεντίνε; — Ἐπειδὴ θὰ μείνεις μαζὶ μου εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ φράκτου, δὲν θὰ ἦμαι μοναχός. Εἴσθε εὐκινήτωτέρός μου, Κύριε Κόμη... ἀλλ' ἐγὼ θὰ χάσω περισσότερον καιρὸν ἐὰν ἀναγκασθῶ ν' ἀναβῶ καὶ τρίτην φορὰν εἰς τὸν μέγαν ἱστὸν τῆς Χλωρίδος. — Ὡ! ὅχι Βαλεντίνε δὲν σ' ἀφίνω μόνον ἐδῶ· θάρρος! ἓνα ἄγωνα, ἓνα τελευταῖον ἄγωνα... Ἐὰν ἡ Κόμησσα ἦναι εἰς τὸν κῆπον, ἐὰν σὲ ἀναγνωρίσῃ... — Κύριε Κόμη, δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος... Σὰς βεβαίῳ, εἰμαι ἡσυχώτερός σας ἐγὼ, καὶ γνωρίζω τὴν Κυρίαν Κόμησσαν· δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι μένουν εἰς τὴν φωλιάν των μετὰ τοῦ ἰχθυεύτης τοῦ ἀναγκάσει νὰ φύγουν· ἡ Κυρία Κόμησσα τώρα ἐξέβηκε κάμπο. — Λέγε; — Κύριε Κόμη! ἐὰν ἦτον εἰς τὸν κῆπον θὰ τὴν ἐβλέπετε πρὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας· σὰς βεβαίῳ. — Ἐχeis δίκαιον... Τῶντι οὐ κῆπος αὐτὸς καὶ τὸ τειχογύρισμα δὲν ἔχουν πολλὴν ἔκτασιν. — Μ' ἐπιτρέπει ὁ κύριος Κόμης νὰ δώσω μίαν συμβουλήν;

— Λέγε, λέγε, Βαλεντίνε. Μυρίζομαι μίαν λεύγαν μακρόθεν τὴν ἐρημον οἰκίαν... Δὲν εἶναι πλέον κανεὶς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτήν, μήτε φίλοι μήτε ἐχθροί, σὰς βεβαίῳ, κύριε Κόμη, ἀκολουθήσατέ με, ἐὰν προσμεινωμένον ὀλίγον ἀκόμη θὰ ἦναι τότε ἀργά. — Ἐμπρός, γέρον δελφίν τῆς θαλάσσης, ἅς δοκιμασώμεν... ἔλα!

Ὁ δὲ Βαλεντίνος ἐξετόξευσε τελευταῖον καὶ ταχυκίνητον βλέμμα εἰς τὴν προδοτικὴν ἐκείνην κι-

κλίδα ἧς ἀπέφευγεν ἐπιδεξίως τὴν διάβασιν, καὶ ἐχώρησε μετὰ εὐχὰς πρὸς τὴν οἰκίαν.

Ἡ διάβασις ἦν ἐλευθέρα πανταχοῦ, αἱ θύραι ἀνοικταὶ ἅπασαι, καὶ αὕτῃ προσέτι ἡ ἐπὶ τὴν ὁδὸν τοῦ λαοῦ.

— Τὶ σὰς προεῖπα; ῥώτησεν ἀλαζῶν ὁ Βαλεντίνος. — Ἡ προαίσθησίς σου ἦτον ἐπιτυχής, συμφωνῶ, ἀλλ' ὁμολόγησον Βαλεντίνε ὅτι ὀπισθοδρόμησες εἰς τὴν δευτέραν ἀνάβασιν. — Ἐγὼ; κύριε Κόμη, εἰμπορῶ νὰ πηδήσω εἴκοσι περὶς κιγκλιδῶν ὡς ἐκεῖναι εἰς μίαν νύκτα! Δὲν γνωρίζετε καθόλου τοὺς γέροντας ναύτας! — Βαλεντίνε, τώρα ἅς στραφῶμεν εἰς τὸν συντομώτερον δρόμον καὶ ἅς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν οἰκίαν μας... Κατόπιν ἔχομεν χρεὸς νὰ ζητήσωμεν αὐριον τὸν γενναῖον ἐκεῖνον... κηπουρὸν ὅστις ἔδραμεν εἰς βοήθειάν μας. Θέλω... νὰ τὸν ἐκφράσω... τὴν εὐχαριστίαν μου, Βαλεντίνε.

Ὁ δὲ γέρον οἰκέτης οὐδὲν ἀπεκρίνατο.

Μετὰ βραχὺν δὲ χρόνον ὁ Κόμης καὶ ὁ συνοδός του εἰσῆλθον εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Πρεσβύ.

Πρόσφυς.

Πεπεισμένος ὅτι δὲν ἀνεγνωρίσθη, καὶ βεβαίαν λογιζόμενος τὴν ἐχεμυθίαν τοῦ γηραιοῦ ναύτου, ὁ Ἀνδρέας ἀνεκόπη ἐπὶ βραχὺ κατὰ τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας, κενῆς ἤδη τῶν δύο νυκτερινῶν ἀνακριτῶν, καὶ προνοῶν ὅτι ἐμελλον νὰ ἐπανέλθωσιν ὅσον οὐπω ἐν ἀριθμῷ μείζονι, ἐνέδραμε ταχέως, ἐπὶ τὴν ὁδὸν, ἠνέφωξεν ἡρέμα τὴν θύραν τοῦ μικροῦ κήπου του, καὶ εἰσῆλθεν οἶκος προσέχων ὅσῳ δυνατόν μήτοι ταραξῇ τὸν ὕπνον Ροῦχερ τοῦ φίλου του.

Ἀλλὰ τι ἀπροσδόκητον ἐν τῷ δωματίῳ αὐτοῦ τὸν ἐξέπληξε· ὁ Ἀνδρέας εὗρε τὸν Ροῦχερ ἀναγινώσκοντα τὸ Praedium rusticum ὡς ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ.

Ὁπισθοπόδησε δὲ πρὸς τὴν κλίμακα ὡς τις κλέπτης ἀπαντῶν φυλακὴν ἐργηγορούσαν, καὶ βεβαίως δικαίως εἶχεν αἰτίας θέλων ν' ἀποκρύψῃ ἀπὸ τοῦ φίλου ποιητοῦ τὸν ἐν πλήρει ἀταξίᾳ ἱματισμόν του καὶ καθ' ἡμῖς ἐλλειπῇ.

Ὁ δὲ Ροῦχερ δὲν ἐφάνη ὡς ἐκπλαγείς δῆθεν διὰ τὴν ἀταξίαν ἣν ἐβλεπεν ἐπὶ τοῦ φίλου του· ἀλλ' ἔκλεισε τὸ βιβλίον καὶ εἶπε.

— Θάρρει; Ἀδρέα ὅτι εὐρίσκεσαι ὑπὸ τὴν αἶγίδα τῶν δασοφυλάκων καὶ τῶν φαύνων· ἀλλὰ καὶ τὰ δάση εἶναι κινδυνώδη σήμερον ὡς καὶ αἱ πόλεις. Δὲν ὑπάρχει πλέον προστασία, καὶ εἰς αὐτοὺς προσέτι τοὺς δρυμῶνας.

Ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας διέκοψεν ἀποτόμως τὸν φίλον του δι' ἡθους ἀνθρώπου, ὅστις ἔχει ἀνάγκην περισσότερον τοῦ ὕπνου ἢ τῆς οὐμίας. — Ροῦχερ, τῷ εἶπεν, εἶναι πολὺ ἀργά· θὰ σοῦ διηγηθῶ αὐριον τὸ τί μοῦ συνέβη. — Εἰς τὴν αὐρὴν εἰμεθα τώρα, εἶπεν ὁ Ροῦχερ μειδιῶν πληπταζόμενος δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα... Διηγῆσθαι τώρα· ἀκούω. — Ροῦ-

χερ, ὁμολόγησε ὅτι ὑπερπηδᾷ πολὺ τὰ ἐσκαρμέ-
να. Ἐάν δὲν ἦσαι ὑπνοδάτης τίποτε δὲν σὲ κάμνει
συγγνωστὸν ἐνώπιόν μου. — Ἐχεις σήμερον, Ἀνδρέα,
τραχύτητα γλώσσης, ἥτις ἐκπλήσσει καὶ θλίβει
τὸν φίλον σου . . . — Καὶ λοιπὸν θὰ μείνης καρ-
φωμένος εἰς τὸν σκίμποδά σου ὅλην τὴν νύκτα ;
— Χενιέρε, εἴμεθα κατὰ τὸν μῆνα Μάιον, ἐξημε-
ρῶναι ἐντὸς ὀλίγου, καὶ εἶναι ἀνωφελές. . . .
— Ἄ ! διέκοψεν εἰπὼν ὁ Χενιέρος, εἶναι ἀνωφε-
λές νὰ κοιμηθῶμεν διότι εἴμεθα κατὰ τὸν Μάιον
μῆνα ! Καλὰ, ἐπεὶ δὴ κατέσχες τὸ δωμάτιόν μου
μεῖνε ἐδῶ· ἐγὼ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ εἰς τὸ ἰδι-
κόν σου.

Καὶ ἐχώρησεν ὁ Ἀνδρέας ἐν ὁρμῇ πρὸς τὴν θύ-
ραν, ἀλλ' ὁ Ροῦχερ ἐγειρόμενος διὰ ζωηρότητος
παραδόξου, τῷ ἀπέκλεισε τὴν ὁδὸν τῆς κλίμακος,
λέγων αὐτῷ.

— Φίλε μου, δὲν θὰ ἐξέλθῃς. — Δὲν θὰ ἐξέλ-
θῃς ; εἶπεν ὁ Χενιέρος προσηλῶν ἐπ' ἐκείνου βλέμ-
μα ἐκπληκτικόν. — Δὲν θὰ ἐξέλθῃς. — Ροῦχερ, θέ-
λεις λοιπὸν νὰ με ὠθήσῃς καὶ μέχρι τῆς βίας ;
— Ἀνδρέα, σὲ ἐξορκίζω μὴ παραγνῶρίζῃς τὸν
ἄριστον ἐκ τῶν φίλων σου· πείσθητι εἰς τὴν
συμβουλὴν μου, καὶ μὴ κάμνης κἀνένα θόρυβον·
οἱ κηπουροὶ τοῦ ἔλους περοῦν τώρα ἐπὶ τῆς ὁ-
δοῦ· εἰμποροῦν νὰ μᾶς ἀκούσουν· ἄς εἴμεθα ἡ-
συχοί.

— Ἀλλὰ, Ροῦχερ, τοῦτο κ' ἐγὼ ζητῶ, νὰ μεί-
νω ἡσυχος, ἄς κοιμηθῶμεν μάλιστα διὰ νὰ κά-
μωμεν ὀλιγώτερον θόρυβον . . . — Καλὰ λοιπὸν,
ἔστω φίλτατέ μου, Ἀνδρέα, ἄς κοιμηθῶμεν· ἐγὼ
θὰ κοιμηθῶ εἰς αὐτὸν τὸν σκίμποδα. — Καὶ κα-
λὰ ! βῆμα δὲν σαλεύει ! — Ἀνδρέα, εἶσαι μόλις
τριηκονταετής, κ' ἐγὼ μετῶ ἤδη πεντήκοντα καὶ
δύο· εἰμαι φίλος σου, σύμβουλός σου, καὶ ἀντι-
καθιστῶ τὸν πατέρα σου. Μοῦ ὀφείλεις ὑπακοὴν
καὶ σέβας . . . — Λοιπὸν, Ροῦχερ, ἐξήγησέ μου
τὸ μυστήριον τῆς τοιαύτης ἐπιμονῆς σου. — Δὲν
ὑπάρχει κἀνὲν μυστήριον . . . — Ἀλήθεια ! ὁ ἀ-
στεϊσμός· εἶναι παράξενος ! . . . ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ
τοῦτο, Ροῦχερ, ἐὰν ἐξίφνης δὲν ἔγινες τρελλός,
δὲν θὰ ἐννοήσω ποτὲ τὴν ἄλλόκοτον διαγωγὴν σου
κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα. — Δὲν ὑπῆρξα ποτὲ φρο-
νιμώτερος, ἀγαθὲ μου Ἀνδρέα. — Ροῦχερ, εἶπεν
ὁ Χενιέρος ὥσει παράφρων σχεδόν, ὁ ἀστεϊσμός ὅ-
ταν φθάνῃ μέχρι τοῦ θρίου αὐτοῦ εἶναι ἀνυπόφο-
ρος· ὅλος ὁ θησαυρὸς τῆς ὑπομονῆς μου κατηνα-
λώθη. Ἄφες με νὰ ἐξέλθω ! . . . Διὰ τελευταίαν φο-
ρὰν, Ροῦχερ, ἄφες με νὰ ἐξέλθω . . . Αἰσθάνομαι
ὅτι μέλλω νὰ ἐγείρω κατὰ σοῦ χεῖρα βιαίαν,
καὶ ἡ καρδιά μου κρατεῖται ἀκόμη ἀπὸ τὸν νοῦν.
Σεβάσθητι τὴν ἀπελπισίαν μου. — Καὶ σὺ, Χενιέ-
ρε, σεβάσθητι μίαν γυναῖκα ! — Μίαν γυναῖκα ! μίαν
γυναῖκα, λέγεις ! καὶ ποῖαν ; εἶπεν ὁ Χενιέρος μέγα
διαστελλῶν τὰ ὄμματα. — Εἶναι ἴσως δύο γυναῖ-
κες διὰ σέ, Χενιέρε ; — Πῶς ! . . . ἐκείνη ἡ . . .
Ὁ Ροῦχερ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸν θάλα-
μόν του λέγων. — Ἐκείνη εἶν' ἐδῶ.

Εὐτέρπ. τόμ. Ζ' φυλ. 40.

Ζηλοτυπία ποιητοῦ.

Οἱ ζωγράφοι οἵτινες ἐπενόησαν ἐπὶ τοῦ ὑφάσμα-
τος χρώματα καὶ σχήματα πρὸς παράστασιν τοῦ
Σαοῦλ ἐνώπιον τῆς Προφητείας, ἡ τῶν προφητῶν
ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβὼρ, ὁ Σωτήριος Ῥόζας καὶ ὁ
Ῥαφαὴλ οἵτινες ἐφεύρον τὴν διαγραφὴν τοῦ τρό-
μου τῆς κολάσεως καὶ τῆς οὐρανοῦ ἐντροφῆσεως,
ἐμελλον ἴσως νὰ συντρίψωσι τὰς γραφίδας τῶν
ἐὰν ἐβλεπον τὴν μορφήν τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τοῦ
μεταστάντος ἐξαπίνης ἀπὸ τῆς ἀπελπισίας εἰς τὴν
ἐκστασιν, ὅτε ἤχησαν αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ
φίλου του.

— Ἐκείνη εἶν' ἐδῶ, εἶπε.

Καὶ ἡ μελωδία τοῦ οὐρανοῦ Ὡσανὰ ἠκούσθη
κατὰ τὰς τρεῖς αὐτὰς λέξεις ἀπὸ τῶν χειλέων τοῦ
ποιητοῦ· δύο δάκρυα χαρᾶς ἀδαμάντινα ἐξέλαμ-
ψαν εἰς τὰ ὄμματα του, κύκλος φωτεινὸς ἔσπεψε
τὸ εὐρὺ μέτωπόν του τὸ πλήρες μέλλοντος· αἱ
χεῖρές του διεσταυρώθησαν διὰ τῆς ἐνεργείας ἐκεῖ-
νης, ἣν παρέχει πυρετός· ἱερὸς ! προσευχῆς ἀπορρή-
του, καὶ πᾶν κάλυμμα σκοτεινὸν διελύθη ὡς ἀτ-
μὸς ἐνώπιον τῆς ῥαδιότης ἐκείνης ὀπτασίας.

Ἦλθε τότε καὶ ἡ φίλια· ὁ Ἀνδρέας ἐλάβετο τῶν
χειρῶν τοῦ ἄλλου ποιητοῦ, κ' ἐξήτησε τὴν συγ-
γνώμην του διὰ χιλίων δικαιολογημάτων.

— Ἀγαθὲ μου Χενιέρε, εἶπεν ὁ Ροῦχερ, πῶς
γίνεται ὥστε ἡ φρόνησίς σου νὰ σφάλῃ ἐπὶ το-
σοῦτον χρόνον ; πῶς ! σὺ ὅστις με γνωρίζεις, ἐ-
πίστευες ἐν τῷ διατήματι δύο ὥρων, ὅτι εὐχα-
ριστούμην νὰ προσβάλλω τὴν ὑπομονήν σου ! Πῶς
δὲν τὰ ἐμάντευσες ὅλα ; — Ἀλήθεια, φίλε μου·
ναί, . . . ἔχεις δίκαιον . . . σ' ἐννοῶ, καὶ δὲν ἐν-
νοῶ καθόλου τὸν ἑαυτόν μου· ἤμουν ἀνόητος . . .
ἀλλ' ἐν τούτοις ὁποῖα φρικτὴ νύξ ! . . . Πρέπει νὰ
ἔχῃ τις ψυχρὸν τὸ αἷμα διὰ νὰ μαντεύσῃ τὸ εὐ-
κολώτατον αἶνιγμα . . . Κατέφυγεν ἐδῶ, ἡ εὐγε-
νὴς γυνή ! . . . Προσβολὴ νυκτερινὴ κακούργων
ἐνόπλων ! . . . Ὅποια ἀπερίσκεψία, νὰ κατοικῇ εἰς
οἰκίαν ἔρημον ! . . . Τί σοῦ εἶπεν εἰσερχομένη, ἀκρι-
βέ μου φίλε ; . . . διηγῆσαι με ὅλα, . . . ὁμίλησέ μου.
— Ὅχι, Ἀνδρέα, ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύσεως. — Εἴ-
μαι ἀναπαυμένος . . . Εἰμπορῶ νὰ περιμεῖνω τὴν
ἡμέραν. — Θὰ σοῦ τὰ διηγηθῇ ὅλα αὔριον ἡ ἰδία.
— Ἀκριβέ μου φίλε, μὴ με ἀφίνεις νὰ βασανισθῶ
ἕνα αἶψα, . . . ὁμίλησε. — ἔχω ἀνάγκην ἀνα-
παύσεως, Ἀνδρέα — Καλὰ δά ! ἰδοὺ τώρα πῶς ὑ-
ποκρίνειςαι τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἐπαίξα ἐγὼ
πρὸ ὀλίγου. — Ἐ ! ἐπεὶ δὴ παίζεις τὸ ἰδικόν μου,
Ἀνδρέα, πρέπει νὰ παίξω τὸ ἰδικόν σου. — Τώ-
ρα ὅμως, τῇ ἀληθείᾳ, φίλε μου Ροῦχερ, δὲν σ' ἐν-
νοῶ πλέον· μέλλομεν λοιπὸν ν' ἀρχίσωμεν πά-
λιν τὸν μικρὸν μας πολιτικὸν πόλεμον, συναλ-
λάζοντες τὰ ἠθικά πρόσωπα ; ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δι'
ἐμὲ εἶναι σκοτεινότερον παρὰ τὸ ἔννατον πρό-
βλημα τοῦ Εὐκλείδου ! — Ἀνδρέα, φίλε μου, τί
δύναμαι νὰ σέ εἰπῶ περισσότερον ; Ἡ γυνὴ τὴν
ὁποῖαν δυνατόν νὰ ὑπέθετες εἰς κίνδυνον θανάτου

ἡ ἀτιμίας, εἶναι τὴν ἀσφαλὴς· σοὺ ὀρκίζομαι ὅτι εἶναι ἀσφαλὴς! Μὴν ἀπαιτῆς τίποτε περισσότερον ἀπὸ ἐμέ.

Ὁ δὲ τόνος, δι' οὗ ὁ Ροῦχερ ἀπήγγειλε τὰς τελευταίας λέξεις, δὲν ἦτον ὁ συνήθης τοῦ ἀγαθόφρονος, τοῦτοῦ ποιητοῦ· ἦτον ἐκφρασις πρωτάκουστος διὰ τὸν Χενιέρον, ἅρα τὸ μυστήριον κατέστη σκοτεινότερον ἐνῷ ἐφαίνετο διαφωτισόμενον.

Ὁ Χενιέρος, ψιθυρίζων λόγους συγκεχυμένους ἐβάδιζεν ἄνω κάτω μεγάλοις βήμασι, κ' ἐπειδὴ τὸ δωματίον του ἦτον λίαν στενόν, ὡμοίαζε τὸν λέοντα ὅστις ἐκτείνει τὴν οὐράν του εἰς τὸν κλωδὸν πνίγων ὠρυγμοὺς ὑποκώφους ὥσπερ σιδόμενος τὴν βασιλικὴν αὐτοῦ ἀξίαν ἐνώπιον τῶν περιέργων βλεμμάτων.

Ὁ δὲ Ροῦχερ ἔλαβε τὸ *Praedium rusticum*, καὶ ὡμοίαζεν ἄνθρωπον ἥρεμον ὅστις ἀσχολεῖται ἀναγινώσκων.

Ἀλλ' ἡ αἰφνίδιος ἡσυχία κατὰ τὰς σκηνάς τῆς παραφορᾶς προαγγέλλει τὴν ἐκρηξίν.

Ἡ φύσις τηρεῖ βαθεῖαν σιγὴν ὅτε ὁ κεραυνὸς μέλλει νὰ ἐπισκῆψῃ.

Ὁ Ἀνδρέας ἀνεπῆδησε πρὸς τὴν θύραν σείων τὴν ἐβενέχροα χαίτην του, καὶ ἀπωθῶν διὰ τῆς χειρὸς τὸν φίλοντου ὡς λυγίζει τις διὰ τοῦ δακτύλου τὸν αὐλὸν ἄνθους, ὥρμησεν εἰς τὴν κλίμακα, κ' ἐκεῖ ὤθισθεις καὶ αὐτὸς ὑπὸ χειρὸς ἀοράτου, τῆς χειρὸς τῆς τιμῆς, ἔστη ἐξαίφνης, καὶ ἡ ἐνεργητικότης αὐτοῦ παρελύθη ἐνώπιον τῆς θύρας, ἣν ἡ ἄσυλος φιλοξενία περιέβαλλε διὰ σδασμοῦ. Ἐν τούτοις ἡ θύρα ἐκείνη ἠνέωγε ὡς ἐξ αὐτομάτου, καὶ φωνὴ γλυκεῖα ἀπήγγειλε δις τὰς λέξεις.

— Εἰσπορεύτε νὰ εἰσέλθετε.

Διότι τὸ πρῶτον ὁ Χενιέρος ἐνόμισεν ὅτι παρκαύει.

Εἰσῆλθε δὲ διὰ νὰ ὑπακούσῃ διότι ἐνόησεν ὅτι ἡ πρᾶξις του ἐνεδύετο τὸν σοβαρὸν χαρακτῆρα ἐγγλήματος, καὶ κατέπεσε γονυκλιτῆς ἵνα ἐξαίτησιν συγγνώμην. Τὰ χαμηλωμένα ὄμματά του ἔβλεπον κράσπεδα ἐσθῆτος καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ ὑψωθῶσιν ἀνώτερον.

Αἰσθημα δὲ ἐκπλήξεως πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐντυπώσεων τῆς νυκτὸς ἐκείνης, ἐπέφερεν ἀνατριχίαν εἰς τὸν ποιητὴν ὅταν ἤκουσε τὰς λέξεις αὐτάς.

— Ἐγερθῆτε, Κύριε, δὲν ἀξίζω τόσῃν τιμῇ, καὶ μόνον ἐπράξα τὸ χρέος μου.

Ὁ Χενιέρος ἀνῆγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδε γυναικα ὥριμον τὴν ἡλικίαν καὶ πρόσωπον ἔχουσαν ἄγνωστον εἰς αὐτόν.

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀγγελικὴ, προσέθηκεν, ἡ συζῶσα μετὰ τῆς Κυρίας Κομήσσης. — Καὶ ἡ Κόμησσα; ἀνέκραγεν ἐγειρόμενος ὁ Χενιέρος. — Ἡ Κυρία Κόμισσα μ' ἔστειλεν εἰς τὴν οἰκίαν σας τὴν ὁποίαν γνωρίζει πολὺ καλῶς διὰ νὰ σὰς ἀναγγείλω ὅτι εἶναι ἀσφαλὴς; καὶ ὅλος ἐκτὸς κινδύνου· ἀλλὰ μὲ παρήγγειλεν ἐπίσης, νὰ ὁμιλήσω

μόνον εἰς τὸν φίλον σας, καὶ νὰ μὴ δειχθῶ εἰς σὰς παρὰ μόνον τὴν ἡμέραν. — Καὶ διατὶ ἡ προφύλαξις αὕτη, Κυρία; — Πρὸς ἀποφυγὴν ἀκριβῶς ἐκεῖνον τὸ ὅποιον συμβαίνει τώρα, δηλαδὴ τῶν ἀκαίρων ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων αἰτινες ἐμελλον νὰ ὑπερπηδήσωσι τοὺς ἀγῶνας τῆς νυκτὸς ταύτης καὶ νὰ σὰς στερήσουν τῆς ἀναπαύσεως τῆς ὁποίας ἔχετε ἀνάγκην. Ἡ ἀκριτομύθεια τοῦ φίλου σας ἐματαίωσε τὸ καλὸν σχέδιον τῆς κυρίας Κομήσσης, καὶ αὐτὸς ῥίπτει ἐμὲ αὐτὴν εἰς ἄκραν ἀμηχανίαν.

Ὁ φίλος μου δὲν ὑπῆρξεν ἀκριτόμυθος, μὴ τὸν κατηγορεῖτε, Κυρία· ἐγὼ μόνος εἶμαι ἐνοχος. Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ ὑμᾶς καὶ ὑμεῖς θέλετε τὴν ζητήσῃ δι' ἐμὲ ἀπὸ τὴν Κόμησσαν. Τὸ λογικόν μου δὲν ἰσχύει πλέον κατὰ τῆς θελήσεώς μου. Ὁ ἐγκεφαλός μου πυρέσσει. Αἱ ῥίζαι τῶν τριχῶν μου διαφλέγονται. Τὸ αἷμα πλημμυρεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. . . Καὶ πᾶν ὅ,τι μὲ εἶπατε, Κυρία, συμπληροῖ τὴν ἀπελπισίαν μου! Ἀδυνατῶ πλέον νὰ ζήσω μὲ τὴν παρηγορίαν τὴν ὁποίαν ἤλθατε καὶ μ' ἐφέρατε. — Τι λέγετε, Κύριε; βεβαιῶς ἐκ παραφορᾶς ὁμιλεῖτε καὶ ὄχι μὲ τὸ λογικόν σας — Ναί, Κυρία, ἐκ παραφορᾶς τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ παράφρων, ὁ ἀγωνιῶν, ὁ κολασμένος!

— Ἀντὶ νὰ χαρῆτε, Κύριε, μανθάνων ὅτι ἡ Κυρία. . . — Καὶ λοιπὸν, ἀνέκραγεν ὁ Χενιέρος σφίγγων μετὰ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν του, ἐπρωτίμων ἑκατοντάκις νὰ μὲ εἴπωσιν ὅτι ἡ Κυρία Κόμησσα εὐρίσκεται εἰς τὴν φωλεὰν αἰμοδόρων θηρίων, εἰς εἰρκτὴν ἐξετάσεως ἱεράς, εἰς δάσος πλήρες κακούργων. . . — Παρὰ νὰ σὰς εἴπωσιν ὅτι εἶναι εἰς ἀσφάλειαν; εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ λυπηρὸν μειδιῶσα. — Ναί! ἀπεκρίνατο ὁ Χενιέρος τύπτων διὰ τοῦ ποδὸς τὸ δάπεδον.

— Ἀλλόκοτος μὰ τὴν ἀλήθειαν ἐπιθυμία, Κύριε! — Διότι εἰςέυρω ποῦ εἶναι τώρα, τὸ εἰςέυρω ἐγώ! εἶπεν ὁ Χενιέρος διασταυρῶν τοὺς βραχίονας καὶ ἐμβλέπων ἀσκαρδαμυκτῇ τὴν Ἀγγελικὴν. — Ἄ! Κύριε Χενιέρε, βεβαιωθῆτε, ὅτι δὲν τὸ εἰςέυρετε. — Δὲν τὸ εἰςέυρω; εἶπεν ὁ Χενιέρος γελῶν ὡς παράφρων, δὲν τὸ εἰςέυρω! Μὲ προκαλεῖτε νὰ τὸ μαντεύσω; — Μάλιστα! — Προσέξατε Κυρία, μὲ παροξίζετε! — Εἶναι ἀδύνατον, Κύριε, νὰ μαντεύσετε τὸ ἄσυλον τῆς Κυρίας Κομήσσης. — Καλὰ, μὲ προκαλεῖτε, λοιπὸν θὰ ὁμιλήσω. Ἡ Κόμησσα εἶναι εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Κόμητος Πρεσβύ.

Ἡ δὲ Ἀγγελικὴ ἐκινήθη κατὰ τινὰ τρόπον οὐτινος ἡ ἀμφίβολος ἐννοια ἡδύνατο νὰ ἐρμηνευθῇ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λίαν ἀπρόνως συνωδὰ πρὸς τὴν τότε μεγάλῃν ταραχὴν τοῦ ἐγκεφάλου του. — Ἀπατάσθε, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ διὰ φωνῆς τὴν συγκίνησιν ἐκδηλοῦσης. — Κυρία, εἶπα τὴν ἀλήθειαν· ἡ συγκίνησίς σας διαψεύδει τοὺς λόγους σας. Ἐκεῖ εἶναι, ἐκεῖ! — Ὄχι, Κύριε, σὰς βεβαιῶ. — Φρικτὴ ιδέα! ὦ Θεέ μου, φύλαξε τὸ λογικόν μου· αὐτὸ εἶναι σήμερον ὁ μόνος θησαυρὸς τοῦ

ανθρώπου! . . . Αἱ πύριναι ἀρτηρίαι μου περιστρέφονται ὡς ἀσπίδες· καὶ σπρίζουν τὴν σάρκα μου! δαίμων σαλεύει ἐντός τοῦ στήθους μου! . . . Εἶν' ἐκεῖ καὶ δίκαιον ἔχει ἐκεῖ νὰ ἦναι! Ὁ Κόμης Πρεσβύ, νέος, ἀνδρεῖος, ἀξιάγατος διεκινδύνευσε τὴν κεφαλὴν του ὑπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου, τὴν ζωὴν του ὑπὸ τὸ ξίφος τοῦ δολοφόνου, διὰ νὰ σώσῃ μίαν γυναῖκα, καὶ δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ἡρωϊκὰς αὐτοῦ πράξεις διὰ μετριοφροσύνης ὑπερανθρώπου! ὦ! ναί! ἀξίζει βεβαίως ὅλον τὸν ἔρωτα μιᾶς γυναίκος! τῷ ἀποδίδω δίκαιοσύνην, ἐνῶ τὸν αποστρέφουμαι. Ναί! καλῶς ἐπραξεν αὐτή! ἡ εὐγενὴς καρδιά της τὴν ἐσυμβούλευσε φρονίμως. Ἠκολούθησε τὸ σημεῖον χειρὸς ἡρωϊκῆς, τὴν κλίσιν τῆς μάλιστα γοητευτικῆς φωνῆς . . . καὶ τώρα, ὅποια μέθη! ὅποια ἔκστασις! . . . ἐπὶ τὴν κατάρατον αὐτὴν γῆν ἥτις βρσανίζεται καὶ θρηνωδεῖ, ὑπάρχουσι δύο ἀνθρώπινα ὄντα φθονούμενα ὑπὸ τῶν Θεῶν. « κ' ἐγὼ περὶ ἴσταμαι μακρόθεν, ὡς ὁ ἐπαίτης ἢ ὁ λεπρὸς εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτὴν ἥτις εἶναι τὸ πένθος μου, εἰς τὴν χαρὰν αὐτὴν ἥτις εἶναι ἡ βάσανός μου, εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν ἥτις εἶναι ὁ θάνατός μου! »

Ὁ ποιητὴς ἔπεσε μηχανικῶς ἐπὶ τινὰ σκίμπος, καὶ τὸ πνευστιῶν αὐτοῦ στήθος ὅπερ ἐνέκλειεν ἅπαν τὸ πῦρ τῆς ἐπιγείου ἀγωνίας, ἐφαίνετο ἑτοιμον ν' ἀνοιχθῇ ὡς κρατὴρ, καὶ νὰ ἐξεμέσῃ τὸ πῦρ αὐτὸ διότι ὁ λόγος ἐκόπη κατὰ τὸν μέγιστον πόνον.

Ἡ δὲ Ἀγγελικὴ ἐρείδομένη πρὸς τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, ὡς γυνὴ ἥτις οὐδὲν ἔχει περισσότερον νὰ εἴπῃ καὶ ἥτις ἀποδέχεται πᾶν τὸ λεγόμενον αὐτῇ.

Μετὰ δὲ σιωπὴν διαρκέσασαν ἐπὶ τέταρτον ὥρας ὁ ποιητὴς ἐπανελάβε τὴν δυνάμιν του ὡς ὁ ἄνεμος ὁ ἐκπνέων, καὶ ἀναγεννόμενος εἰς τὸ βάθος τῶν δρυμῶνων, καὶ θεωρῶν τὴν λυπηρὰν καὶ πολλὰ δηλοῦσαν στάσιν τῆς Ἀγγελικῆς τῇ εἶπε·

— Κυρία, ἐννοῶ τὴν γλῶσσαν τῆς σιωπῆς σας· ἅπαντ' ἀπὸ σαφὺς εἰς ὅλους τοὺς τρόμους μου. Μ' ἐβιάσατε νὰ ὁμιλήσω· τὰ εἶπα ὅλα· σὰς εἶδισα ν' ἀποκριθῆτε δὲν εἶπατε οὐδέν. Τὶ περισσότερον εἰμὼρ νὰ ἐπιθυμῶ; εἰμὼ εὐχαριστημένος.

— Κύριε, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ διὰ φωνῆς ἐκλειπύσης· ὅτι ἡ κυρία Κόμησσα προεῖδεν, αὐτὸ καὶ ἐπῆλθε. . . Ὁ φίλος σας Ρῶυχερ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπροσεξία. . . Ὁχι, Κυρία, δὲν πταίει κανεὶς, πταίει ἡ εἰμαρμένη μου, αἰσθάνομαι ὅτι ὁ θάνατός μου δὲν ἀργεῖ. . . ὑπάρχει χεῖρ ἥτις μὲ ὠθεῖ πρὸς τὸν τάφον. Αἰσθάνομαι τὴν σιδηρὰν αὐτὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ μέτωπόν μου, καὶ ἂν παλαίω εἰσέτι, τὸ πράττω διότι ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τελευταίαν φορὰν τὴν γυναῖκα ἥτις μὲ φονεῖ καὶ τὴν ὁποίαν θέλω νὰ εὐλογῶ ἐκπνέων. — Ἔστω, Κύριε, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ ἀνεγείρουσα τὴν κεφαλὴν μετὰ σταθερότητος, θὰ τὴν ἰδῆτε. Τολμῶ νὰ σὰς ἐμπνεύσω τὴν ἐλπίδα ταύτην. Ἀλλὰ

θέλω νὰ τὴν ἰδῶ ἀμέσως. . . Εἰς τὴν στιγμὴν αὐτὴν μάλιστα. . . Ναί! εἰμὼ παράφρων; . . . ἀλήθεια. . . καὶ ἐννοῶ τὸ νεῦμά σας. . . ἡ αἵτησις μου εἶναι παράλογος.

Γέλως σπασμῶδης διέστειλε τὰς παρειάς του, δακρυὰ τὰς ἔβρεξαν, καὶ αὐτὸς προσέθηκεν εἰπών·

— Ναί! ὡς ἂν ἦτον δυνατόν νὰ κρούσω εἰς τὴν θύραν τοῦ Κόμητος Πρεσβύ καὶ νὰ εἴπω! . . .

Καὶ ἡγέρθη φρίσσων ὀλόσωμος καὶ ἐσκέπασε τὰ ὄμματα διὰ τῶν χειρῶν, ὡς ἂν ἤθελε νὰ κρύψῃ ἀφ' ἑαυτοῦ φρικτὴν καὶ ἀπαίσιον ὅπτασιαν.

— Κυρία, εἶπε βεβαία τῇ φωνῇ καὶ ἀπομάσσων τὰ δακρυὰ του, θ' ἀκολουθήσω τὸ πεπωμένον μου. . . Εὐλογῶ τὸν Θεὸν ὅστις σὰς ἐπεμψεν ἐδῶ, Κυρία, διὰ νὰ ἦσθε μάρτυς τῆς μεγίστης ἀπελπισίας ἥτις διέφλεξε ποτὲ ἀνθρώπινον αἷμα. Θὰ διηγήητε ὅτι εἶδατε τοῦτο μὲ ἀρκεῖ μῆκος· θὰ κλαύσει τις δι' ἐμέ; Θυμιάσατε τὴν νοημοσύνην τοῦ δαίμονος τῆς εἰμαρμένης! Ἡ Κόμησσα Μαργαρίτα ἀφοσιῶται εὐγενῶς εἰς τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς μου τὴν ὁποίαν νομίζει ὅτι ἀπειλοῦσιν οἱ πολιτικοὶ ἐχθροί μου, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία μέλλει νὰ μὲ φονεύσῃ ἐδῶ, εἰς τὸ ἄστυλον τοῦτο ὅπου μ' ἐκράτησαν αἱ συμβουλαὶ τῆς, ἡ διαταγὴ τῆς, ἡ χεὶρ τῆς! — Ὁχι, Κύριε θὰ εἴπω εἰς τὴν κυρίαν Κόμησσαν ὅτι ἔχετε καλῶς καὶ ὅτι ὑποφέρετε ἀκόμη νὰ ὑπακούσητε εἰς τὰς συμβουλὰς καὶ τὰς διαταγὰς τῆς. — Δὲν θὰ τὸ εἰπῆτε αὐτὸ, Κυρία, εἶπεν ὁ Χενιέρος διὰ φωνῆς πενθίμου, διότι ἡ αὐγὴ τῆς ἡμέρας αὐτῆς δὲν θὰ μ' εὕρῃ ζῶντα! — ἔχετε ἰδέαν αὐτοχειρίας! ἐφώνησεν ἡ Ἀγγελικὴ σπασμωδικῶς κινουμένη. — Κυρία, ἐάν ἐκουσίως ἐπισπεύσω τὸ τέλος μου, θέλω πράξαι τοῦτο διότι σέβουμαι τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ζωὴν γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ. Χρεωστῶ τὴν θυσίαν αὐτὴν εἰς τὴν Κόμησσαν Μαργαρίταν. — Εἴσθε λοιπὸν ἀποφασισμένοι ν' ἀποθάνετε; — Κυρία, ὁμιλεῖτε πρὸς ἀγωνιῶντα· αὐριον θὰ ἰδῆτε ἐκφερόμενον τὸ λείψανον. — Κύριε Χενιέρε, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ λαβομένη τοῦ βραχίονος τοῦ ποιητοῦ, δὲν θ' ἀποθάνετε! ἀναδέχομαι κατὰ τῆς κεφαλῆς μου τὴν εὐθύνην πράξεως ἐγκληματικῆς! θὰ ἰδῆτε τὴν κυρίαν Κόμησσαν. . . — Πότε; — Τώρα εὐθύς. — Καὶ ποῦ Κυρία; — Τὶ σὰς μέλει; θὰ τὴν ἰδῆτε. — Εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Κόμητος; — Ἀλλὰ, Κύριε, τίς σὰς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ μεγάρου τοῦ Κόμητος; θὰ τὴν ἰδῆτε. — Μόνην; — Μόνην. . . μόνην μ' ἐμέ. — Ἰπάγωμεν ἀμέσως, Κυρία, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! — Ἰπάγετε νὰ εἰδοποιήσετε τὸν Ρῶυχερ τὸν φίλον σας, καὶ εἰπέτε του σαφῶς νὰ μὴν ἔχῃ κανένα φόβον· τὸ μέρος ὅπου ὑπάγωμεν εἶναι ἀσφαλές.

Ὁ δὲ Χενιέρος, ὅστις τὴν νύκτα ἐκείνην διηλθε τὴν σειρὰν ὅλην τῶν ἀνθρωπίνων συναισθήσεων, ἀνέλαβε γαλήνην ραδινήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου πρὶν ἀφῆκε τὸν φίλον του.

Ἄλλ' ὁ Ροῦχερ ὑπνωττε τοῦ δικαίου τὸν ὕπνον, τὸ *proedium rusticum* ἔχων ἀνὰ χεῖρας.

Ὁ Χενιέρος ἔγραψε δύο γραμμάς, ἔθηκε τὸ χάρτιον ἐπὶ τοῦ βιβλίου, καὶ ἐξῆλθε.

Ἡ δὲ Ἀγγελικὴ περιέμενεν εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς κλίμακος, ἐλάβετο τῆς χειρὸς τοῦ ποιητοῦ καὶ τῷ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἀκολουθεῖτέ με.

ΒΑΤΙΛΔΗ

(Συνέχεια, ὅρα φυλλάδιον 39)

Μετ' οὐ πολὺ ἀναγγέλλουν αὐτῷ ὅτι ἡ Βατίλδη ἐπικαλεῖται καὶ θέλει ἀνυπερθέτως νὰ τὸν ὀμιλήσῃ· αὐτὸς δὲ μὴ ἀμφιβάλλων πρὸς ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῶν δακρύων τῆς εἶναι ὁ Ρανουῖλος, παρίσταται ἐνώπιόν της· καὶ παρακαλεῖ τὴν Γαλφόντην καὶ τὴν Ἑμμαν ν' ἀπομακρυνθῶσιν. — ὦ Κύριε, εἶπεν Βατίλδη, κεκοσμημένη μεθ' ὧλων τῶν θελημάτων τῆς θλίψεως, ἀκούσατέ μοι... πρὸς χάριν... μίαν λέξιν, μίαν μόνην λέξιν. — Δὲν δύναμαι, δὲν ὀφείλω ν' ἀκούσω οὐδὲν, ἐπανέλαθεν ὁ Διοικητὴς μετὰ φωνῆς γοερᾶς, ... ὀφείλετε νὰ νικήσητε ἑαυτὴν... μία μόνη ἰδέα ἃς καταφλέγῃ τὴν καρδίαν σας, ἡ εὐγενὴς ἰδέα τοῦ νὰ ἀναδιδάσχητε ἐπὶ τοῦ θρόνου τὴν ἀρετὴν, νὰ συντελέσητε εἰς τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ Βασιλείου, εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκθέσητε εἰς τὰ βλέμματα τῆς οἰκουμένης λαμπρὸν παράδειγμα ὑψηλῶν καὶ μεγάλων προτερημάτων, ἅτινα πρέπει νὰ μορφώσωσιν τὴν ψυχὴν μιᾶς ἡγεμονίδος, ἀφωσιωμένης ὀλοκλήρως εἰς τὰ ὑψηλὰ καθήκοντα τοῦ μεγάλου βαθμοῦ της. Ἡ Νευστρία ἔχει ἀνάγκην βασιλίδος, ἔσεσθε ὑμεῖς αὕτη, Κυρία... τὸ ὄνομα τοῦτο σᾶς ἐκφράζει τὸ πᾶν... ἀκολουθήσατε τὸ λαμπρὸν μέλλον σας· ἡ εἰμαρμένη σᾶς εὖ νοεῖ, καὶ (προσθέτει με φωνὴν σπαραξικάρδιον) ἀφήσατε ν' ἀποθάνῃ... δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ ὁ Κλόβις μεθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς αὐλῆς ἥρχετο πρὸς τὴν Βατίλδην· ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἀφῆσας τὴν τοῦ μονάρχου ἀξιοπρέπειαν ἠθέλησε ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἡδονὴν τοῦ νὰ ἐκπράσῃ δι' ἰδίας φωνῆς τὴν πρὸς αὐτὴν ὑπερβάλλουσαν εὖνοιαν καὶ ἀγάπην του, καὶ τὴν ἀπόφασίν του τοῦ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν συμμέτοχον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θρόνου του, ἀλλὰ τῆς Βατίλδης ἡ ἀπάντησις ἦσαν δάκρυα, ἅτινα καθίστων αὐτὴν ὠραιότεραν. Τὰ σημεῖα δὲ ταῦτα τῆς θλίψεως τῆς Βατίλδης ἰερωθήσαν παρὰ τοῦ βασιλέως ὡς δείγματα ἀξιεράστου αἰδοῦς· ἡ Βατίλδη ἔρριπτεν ἀπηλπισμένα βλέμματα ἐπὶ τοῦ Διοικητοῦ, ὅστις ἴστατο σιωπηλὸς αἰσθανόμενος ἐνδομύχως ψυχικὴν ἀγωνίαν ἡ Βατίλδη τέλος

ἐφάρθη εἰς τὸν ναὸν, μὲν ἔχουσα δύναμιν ν' ἀναπνέῃ· ὁ Ἀρχαμβῶδ ἠθέλησε ν' ἀποφύγῃ τοῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν τελετὴν, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν βασιλέα, καὶ αὐτὸς νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν βωμὸν τὴν Βατίλδην, ἥτις ἔστρεφε πάντοτε τοὺς πλήρεις δακρύων ὀφθαλμούς της πρὸς τὸν Ἀρχαμβῶδ· ἀλλ' ὁ ὄρκος τοῦ ὑμεναίου προεφέρθη... καὶ ἡ Βατίλδη κατέστη ἡδὴ ἡ σύζυγος τοῦ Κλόβεως· καὶ αὕτη μὲν ἀνέβη κάτωχρος καὶ κλονιζομένη ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Νευστρίας, ὁ δὲ Διοικητὴς ἐπανελθὼν εἰς τὰ ἀνάκτορα αὐτοῦ μακρὰν τῆς θεᾶς μιᾶς ἑορτῆς, ἥτις ἠδύνατο νὰ τοῦ προξενήσῃ θάνατον διατάττει νὰ τὸν ἀφήσωσι μόνον· ματαίως ἡ ἐκπεπληγμένη Γαλφόντη καὶ ἡ Ἑμμαν ἐχορήγουν εἰς αὐτὸν τὰς φροντίδας καὶ προσπάθειάς των· ὁ Ἀρχαμβῶδ μένει βεβουθισμένος εἰς φρικώδη θλίψιν, τὴν αἰτίαν τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτεύσωσιν.

Ἡ Βατίλδη ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀναβᾶσα ἀνέδειξε πάραυτα χαρακτῆρα βασιλίδος, ἡ μάλλον, αἱ ἀρεταὶ τῆς ἐξαχθεῖσαι τοῦ σκότους ἐράνησαν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ καὶ ἀνέλαμψαν μεθ' ὧλης αὐτῶν τῆς λαμπρότητος· ἡ Νευστρία ἅπασα δὲν ἔπαυε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ ἐγκώμια αὐτῆς καὶ νὰ ἐνὸνῃ μετ' ἀνευφημίας τὸ ὄνομα τῆς Βατίλδης· μετὰ τοῦ Ἀρχαμβῶδου· ἡ Βατίλδη κατέστη πλέον τὸ πρωτότυπον τῆς ἀγαθότητος, τῆς ἀγαθοεργίας, τῆς εὐσεβείας, ἥτο ἡ μήτηρ τῶν πτωχῶν, τὸ στήριγμα τῶν δυστυχῶν, καὶ ἡ κηρυχθεῖσα προστάτρια τῆς δεινοπαθοῦσης ἀνθρωπότητος. Ἐν τούτοις ἡ εὐχαρίστησις τοῦ ν' ἀγαθοεργῇ, ἡ τοσοῦτον καθαρὰ αὕτη ἡδονή, ἥτις συνοδεύει τὴν πρᾶξιν τῶν ἀρετῶν, δὲν ἐκώλυε πρὸς τὴν ἡγεμονίδα ταύτην νὰ βυθίζεται ἐνίοτε εἰς μυστηριώδη τινὰ μελαγχολίαν.

Ἡ δὲ καταβιβρώσκουσα τὸν Ἀρχαμβῶδ λύπη ἠρέθισε τὴν διαρκῆ σιωπὴν, ἣν ἀντέταττεν εἰς τὰς ἀδιακόπους ἐρωτήσεις τῆς Γαλφόντης καὶ τῆς Ἑμμαν· ἀμφοτέραι παρεκάλουν αὐτὸν ἐνθέρμως νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς αὐτάς τὸ κεκρυμμένον μυστήριον τὸ προξενοῦν εἰς αὐτὸν τὸν θανατηφόρον ἐκείνον μαρασμόν· ἡ δὲ θλίψις καὶ ἀνησυχία τῆς Ἑμμαν δὲν ἐξέστυτο εἰμὴ μετὰ τὸν ἐνδόμυχον ἐρωτὰ της.

Ἡ νόσος τοῦ Ἀρχαμβῶδ αὐξάνει, ὁ βασιλεὺς πληροφορεῖται περὶ αὐτῆς· (ἡγάπα δὲ τρυφερώτατα τὸν Διοικητὴν) καὶ τὸ Κράτος ὅλον συμμερίζεται τὴν ἀνησυχίαν τοῦ κυρίου του καὶ φοβεῖται διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Ἀρχαμβῶδ, τοῦ τοσοῦτον ἀναγκαίου εἰς τὴν Γαλλίαν· ὁ Κλόβις ὑπάγει πρὸς αὐτὸν καὶ κάθηται πλησίον τῆς κλίνης του. — Τί ἔχετε; ἀκριβὲς μου Ἀρχαμβῶδ, τὸν λέγει· δὲν εἶναι ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ὁ φίλος σας ὅστις σᾶς ἐκφράζει τὴν βασιτιάν του λύπην διὰ τὴν τοιαύτην θέσιν σας· τίς εἶναι ἡ ἀσθένειά σας; μετ' εὐχαρίστησας δίδω τὸ ἥμισυ Κράτος μου ἵνα λάβετε τὴν ὑγίαν σας. — ὦ βασιλεῦ μου, τοιαύτην ὑπερ-